

Sygn. akt I C 597/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lipca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Krzysztof Dyl

Protokolant: Małgorzata Wałęga

po rozpoznaniu w K. na rozprawie

sprawy o zapłatę

z powództwa Banku (...) S.A. w G.

przeciwko K. K. i R. K.

I. oddała żądanie główne w całości,

II. oddała pierwsze żądanie ewentualne w całości,

III. uwzględniła drugie żądanie ewentualne w części zasądzając in solidum od pozwanych K. K. (PESEL (...)) i R. K. (PESEL (...)) na rzecz strony powodowej Banku (...) S.A. w G. (KRS (...)) 253 400 zł (dwieście pięćdziesiąt trzy tysiące czterysta złotych) zastrzegając, że zapłata przez jednego z pozwanych zwalania drugiego co do zapłaconej kwoty,

IV. oddała drugie żądanie ewentualne w pozostałym zakresie,

V. rozstrzyga, że co do zasady koszty procesu ponoszą in solidum pozwani w 72% oraz strona powodowa w 28% i pozostawia szczegółowe rozliczenie w tym zakresie referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt I C 597/19

K., 13 lipca 2022 r.

UZASADNIENIE WYROKU

Sądu Okręgowego w Krakowie z 5 lipca 2022 r.

A. Stanowisko strony powodowej Banku (...) S.A. w G.

1. 23 sierpnia 2021 r. (k. 458) strona powodowa zmodyfikowała ostatecznie żądanie główne domagając się zasądzenia od pozwanych:

a) 87 808,72 CHF,

b) odsetek od tej kwoty w wysokości 10,98% rocznie od dnia 4 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty z zastrzeżeniem, że maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może przekraczać wysokości maksymalnych odsetek za opóźnienie.

2. 13 grudnia 2021 r. strona powodowa (k. 493) ostatecznie określiła pierwsze żądanie ewentualne i wniosła o zasądzenie od pozwanych:

- a) 303 216,63 zł,
- b) odsetek od tej kwoty w wysokości 10,98% rocznie od 4 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty z zastrzeżeniem, że maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może przekraczać wysokości maksymalnych odsetek za opóźnienie.
3. 4 lipca 2022 r. strona powodowa zgłosiła drugie żądanie ewentualne (k. 520v) wnosząc o zasądzenie in solidum od pozwanych:

- a) 253 400 zł,
- b) 98 691,41 zł tytułem zwrotu wynagrodzenia za korzystanie z kapitału,
- c) odsetek za opóźnienie liczonych od sumy wskazanych powyżej kwot od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty.

B. Stanowisko pozwanych J. K. i R. K.

4. 17 października 2019 r. pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości (k. 269), wskazując, że umowa będąca podstawą rozliczeń stron jest nieważna (k. 264).
5. Odnośnie żądania głównego pozwani wskazali, że nie rozumieją dlaczego strona powodowa przeliczyła roszczenie z (...) na PLN po kursie NBP z 23 lipca 2021 r. Powodowie wnieśli też o rozłożenie ewentualnie zasądzonej na rzecz strony powodowej kwoty na raty.
6. Ponadto pozwani wskazali, że dostali z kredytu 256 896,20 zł po 9 latach spłaty mają do oddania 316 497,75 zł (k. 37).
7. Jeśli chodzi o kwestię ważności umowy kredytu pozwani stoją na stanowisku, że jest ona w całości nieważna (k. 260).

C. Okoliczności bezsporne

8. Strona powodowa jest następcą prawnym (...) Banku S.A. w G. (KRS (...)) zwłaszcza w zakresie stosunku prawnego wynikającego z analizowanego dokumentu umowy oraz działań faktycznych związanych z umową.

D. Ustalenia faktyczne

9. 12 maja 2008 r. pozwani złożyli wniosek o udzielenie kredytu (dowód k. 188-198). We wniosku wskazali jako cel: budowę rozbudowę nieruchomości systemem gospodarczym.

10. 23 czerwca 2008 r. podpisano dokument umowy nr (...) (dowód k. 8, 199-229b). W dokumencie tym wskazano między innymi § 1 ust. 1 zdanie 3:

„W dniu wypłaty saldo jest wyrażone w walucie do której indeksowany jest Kredyt według kursu kupna waluty do której indeksowane jest Kredyt podanego w Tabeli kursów kupna sprzedaży dla kredytów hipotecznych udzielanych przez (...) Bank S.A., opisaną szczegółowo w § 17, następnie saldo walutowe przeliczane jest dziennie na złote polskie według kursu sprzedaży waluty do której indeksowany jest Kredyt, podanego w Tabeli kursów kupna sprzedaży dla kredytów hipotecznych udzielanych przez (...) Bank S.A., opisaną szczegółowo w § 17.”

11. Pozwani otrzymali od strony powodowej w posiadanie kwotę 256 896,20 zł (dowód k. 179, 241-253v). Wypłata nastąpiła w częściach stosownie do dyspozycji pozwanych, ostatnia wypłata miała miejsce 22 grudnia 2008 r. W dyspozycjach pozwani wskazywali walutę w PLN i taką otrzymywali (dowód k. 230-236v).

12. 7 maja 2015 r. strona powodowa skierowała do pozwanych ostateczne wezwanie do zapłaty (dowód k. 173-176).

13. Pozwani do 18 sierpnia 2017 r. przekazywali zwrotnie stronie powodowej kwotę 175 416,58 zł (dowód k. 179, 516).

E. Ocena dowodów

14. Zasadniczo dowody w sprawie były pomiędzy stronami niesporne w znaczeniu oceny ich mocy dowodowej. Przedmiotem sporu były jedynie oceny prawne w zakresie dowodów.

15. Sąd uznał, że dowody z dokumentów są wiarygodne w całości. Były to dokumenty sporządzone w ramach standardowej działalności banku, dokumentowały one wzajemne rozliczenia stron oraz składane sobie oświadczenia i nie były przez strony kwestionowane.

16. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego (k. 478) jednakże nie wykorzystał go do konstruowania stanu faktycznego wobec faktu, że wyliczenia biegłego były zbędne.

17. Powyżej wskazane jako ustalenia faktyczne okoliczności są w istocie bezsporne.

F. Uzasadnienie prawne

18. Na wstępie Sąd przyjął, co nie był przedmiotem sporu, że zawierając umowę pozwani działali jako konsumenci – art. 22¹ k.c. Wniosek ten wynika z celu jaki wskazano we wniosku o kredyt oraz faktu, że pozwani nie prowadzili działalności gospodarczej.

Kwestia ważności umowy kredytu

19. Sąd ocenił zgodnie z żądaniem pozwanych, że zawarta umowa jest w całości nieważna, a zatem nie można na podstawie jej postanowień zrekonstruować wzajemnych zobowiązań stron wynikających z ustalonego w sprawie stanu faktycznego.

20. Po pierwsze Sąd ocenił, że postanowienia umowy **nie zostały uzgodnione z pozwanymi indywidualnie** w rozumieniu art. 385¹ § 3 k.c. Okoliczność ta wynika z faktu, że pozwanym dostarczono przy negocjowaniu umowy wzorzec umowy oraz procedury zawarcia umowy, która obejmowała w istocie wskazanie kwoty kredytu oraz okresu kredytowania. Sąd nie uznał za wystarczający jako dowód w tym zakresie fakt postanowienia jak w § 11 ust. 3 umowy, gdzie wskazano rzekome indywidualne uzgodnienie, w ocenie Sądu taki zapis nie jest wystarczający by strona powodowa mogła wykazać, że postanowienia umowy np. w zakresie przytoczonego zapisu o indeksacji były indywidualnie uzgodnione (art. 385¹ § 4 i 6 k.c.).

21. Dodatkowo Sąd ocenił, że analizowane postanowienie dotyczące indeksacji **nie jest jednoznaczne** w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. Podzielić należało argument, że stosowne zapisy zostały umieszczone w rozrzuconych jednostkach redakcyjnych - § 1, § 7, § 10, § 17, a także, że pozwani nie byli w żaden sposób w stanie wpływać na postanowienia Tabeli kursów. Sąd ocenił, że bank celowo nie sformułował odpowiednich postanowień wprost: konsument odda bankowi taką ratę, łączna kwotę kredytu w PLN jaką bank sobie sam zażyczy, ponieważ byłoby to zbyt czytelne dla konsumenta i z dużym prawdopodobieństwem nie zdecydowałby się on podpisać takiej umowy.

22. Po drugie Sąd ocenił, że przytoczony zapis o indeksacji jest **sprzeczny z dobrymi obyczajami** – art. 385² k.c. Nie jest w ocenie Sądu zgodne z dobrymi obyczajami, gdy bank stosuje wzorzec umowny, w którym daje sobie uprawnienie do swobodnego kształtowania własnej wierzycelności wobec klienta konsumenta. Tego rodzaju zapis jest bardziej sprzeczny niż stosowania lichwiarskich odsetek ponieważ przy tych konsument chociaż wie ile ma oddać, a przy stosowanej przez bank (...) kursów nie wie nawet tego. Brak dobrych obyczajów przejawia się też w uwolnieniu się banku od ryzyka zmian kursowych w zakresie relacji walut (...) i PLN, wszak bank zawsze może Tabele kursów zmodyfikować, a konsument tego nie może.

23. Po trzecie Sąd uznał, że zapisy umowne prowadzą do **rażącego pokrzywdzenia konsumentów**. Trafnie pozwani (k. 265v) wskazali, że nie mieli wpływu na Tabelę kursów, której postanowienia kształtowały kurs przeliczenia PLN na (...) i odwrotnie. Słusznie pozwani zwrócili uwagę, że bank w zakresie marży posłużył się w umowie kryterium od siebie niezależnym jednak w zakresie dalszego obliczenia raty oraz kwoty do wypłacenia posłużył się kryterium zależnym wyłącznie od swojej decyzji. Pozwani słusznie zwrócili uwagę, że w umowie brak jakiegokolwiek mechanizmu chroniącego ich przed swobodnym ukształtowaniem ich zobowiązania wobec banku przez sam bank.

24. Sąd podzielił w tym zakresie argumentację pozwanych odwołującą się do dokumentów Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (k. 266).

25. Po czwarte Sąd ocenił, zgodnie z argumentacją pozwanych, że analizowane postanowienie umowy dotyczące indeksacji jest w istocie tożsame co do skutków z postanowieniami, które wpisano do **rejestrów klauzul niedozwolonych** – numery wpisów (...), (...), słuszna jest w tym zakresie argumentacja pozwanych na k. 267-268v.

26. Po piąte z uwagi na treść art. 385¹ § 2 k.c. Sąd badał, **czy umowę da się utrzymać** po wyeliminowaniu z niej § 1, § 7, § 10, § 17 – **nie da się**, ponieważ postanowienia tam zawarte są głównymi postanowieniami umowy kredytu – 69 ust. 1 i 2 pkt 2), 4), 5) ustawy Prawo bankowe (Dz.U.2021.2439 t.j.) i bez nich umowa nie ma sensu i jest niewykonalna.

27. Sąd dostrzegł, że nie ma podstawy prawnej by uzupełnić lukę ewentualnie wyeliminowanych postanowień, a zabiegi strony powodowej w tym zakresie są bezskuteczne ponieważ Sąd nie może stanowić prawa pozytywnie, a także nie posiada uprawnienia do zastąpienia konsensusu stron swoim orzeczeniem po wyeliminowaniu postanowienia nieważnego w analizowanej umowie.

28. Konkludując Sąd przyjął, że umowa kredytu jest nieważna na podstawie art. 353¹ w zw. z 58 § 1 k.c.

Uwzględnienie drugiego żądania ewentualnego – pkt III wyroku

29. Wobec opisanej nieważności umowy Sąd odwołał się do zachowań faktycznych stron i ich oceny z prawnego punktu widzenia.

30. Słuszny był argument strony powodowej, że skoro wydała pozwanym 253 400 zł to tyle powinni jej pozwani zwrócić na podstawie art. 405 i następnych k.c.

31. Sąd oparł się w tym zakresie na zasadzie dwóch kondykcji, która nakazuje rozdzielać zobowiązania stron w zakresie procesowym pomimo, że być może podlegają one wzajemnym kompensatom, a to w związku z tym, że zaaprobowano stanowisko wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z 16 lutego 2021 r., sygn. akt III CZP 11/20.

32. Ponadto Sąd podzielił stanowisko strony powodowej o tym, że pozwani są zobowiązani świadczyć in solidum, ze słusznym przywołaniem wyroku Sądu Najwyższego z 19 maja 2016 r., sygn. akt III CSK 263/15 stanowiącego prawny kanon wykładni w tym zakresie.

33. Roszczenie w tym zakresie pomimo stanowiska procesowego zdaje się być uzasadnione także w ocenie pozwanych trudno by uważali oni, że po otrzymaniu od kogoś znacznych środków nie powinni mu nic zwracać.

Oddalenie żądania wynagrodzenia za korzystanie z kapitału – pkt IV wyroku

34. Analizując kwestię wynagrodzenia za korzystanie z kapitału, które to roszczenia zdaniem strony pozwanej miało się opierać na podstawie z art. 405 k.c. i następnych bez szczegółowego wskazania konkretnego przepisu – k. 521v-534 Sąd doszedł do następujących wniosków:

- a) zobowiązany z art. 405 k.c. ma oddać korzyść w naturze – w analizowanym przypadku naturą korzyści są środki finansowe, które pozwani bezsprzecznie mają stronie powodowej oddać, nie ma w analizowanym stanie faktycznym zwrotu „wartości” korzyści o jakiej mowa w tym przepisie,
- b) art. 406 k.c. nie dotyczy korzyści w niniejszej sprawie ponieważ mówi on o substytucie korzyści w razie jej braku w naturze na skutek opisanych tam okoliczności,
- c) art. 407 k.c. nie dotyczy analizowanej sytuacji ponieważ nie doszło do zbycia korzyści,
- d) art. 408 k.c. nie dotyczy roszczenia strony powodowej, a ewentualnych roszczeń pozwanych jako zobowiązanych do zwrotu,
- e) art. 409 k.c. nie dotyczy analizowanego stanu faktycznego bo nie doszło do utraty korzyści,
- f) art. 410 k.c. stanowi jedynie o odpowiednim stosowaniu zapisów o zwrocie korzyści w przypadku nieważności umowy prawnej i jako taki nie konstruuje przesłanki, której poszukuje strona powodowa, by uzasadnić swoje żądanie,
- g) art. 411 k.c. nie zachodzi w niniejszym stanie faktycznym, bo pozwani nie powołali się na okoliczność wyłączającą zwrot korzyści, a także brak jej w stanie faktyczny,
- h) art. 412 i 413 nie dotyczą analizowanego stanu faktycznego.

Brak podstawy żądania – art. 414 k.c.

35. Po dokonaniu powyższych ocen pozostało zbadanie art. 414 k.c. Zwrócić należy w tym kontekście uwagę na spór możliwości równoległego powoływania się na podstawę z art. 405 i następne k.c. z podstawą roszczeń z popełnienia deliktów i niewykonania kontraktów. O ile generalnie dopuszczalne jest to przy deliktach to wątpliwe jest przy kontraktach i ten wniosek Sąd podziela. Niemniej jednak konstatacja ta nie ma znaczenia bo trudno w analizowanym stanie faktycznym doszukać się jakiegokolwiek roszczenia z kontraktu – skoro jest nieważny jego niewykonanie lub nienależyte wykonanie są w całości konsumowane konstrukcją roszczeń z bezpodstawnego wzbogacenia – art. 412 i 413 k.c.

36. Nie można doszukać się podstawy w konkurencji roszczeń z bezpodstawnego wzbogacenia i deliktów – art. 415 k.c. i następne. Trudno wszakże przyjąć, że podpisanie nieważnej umowy kredytu przez konsumenta z bankiem jest jakimkolwiek deliktem, zwłaszcza, że przyczyną nieważności nie są jakieś okoliczności po stronie konsumenta, a posługiwanie się zawierającym abuzywne klauzule umowne formularzem umowy przez bank. Strona powodowa się na te okoliczności nie powołała, a Sąd raczej okoliczności konstruuje odpowiedzialność odszkodowawczą widzi w zachowaniu banku aniżeli konsumenta, co jest bez znaczenia w niniejszej sprawie.

Brak podstawy żądania – art. 405 k.c.

37. Niedopuszczalne jest w ocenie Sądu kreowanie wykładni pojęcia „korzyści uzyskanej kosztem innej osoby” z art. 405 k.c. w sposób obejmujący wszelkie pożytki wynikające z posiadania lub używania tej korzyści. Trudno przyjąć, że sam fakt uzyskania pożytku z korzyści majątkowej przez obowiązanego do zwrotu jest równoznaczny z kosztem innej osoby w rozumieniu tego przepisu. Jako skrajny przykład trafiający do wyobraźni można wskazać, że posiadanie przez obowiązanego przez 1 dzień 3 zł należących do uprawnionego do zwrotu i zakup za nie losu na loterii, a dalej wygrana na tej loterii 1 000 000 zł nie oznacza, że obowiązanego do zwrotu ma oddać 3 zł plus 1 000 000 zł. Opisany przepis zdaje się dawać posiadającemu korzyść majątkową pełne uprawnienie do wszelkich pożytków jakie z tej korzyści uzyska. Może być nią owy 1 000 000 zł z wygranej ale też np. wzrost wartości nieruchomości jaką obowiązanego zakupił za otrzymane środki, jej najem, sprzedaż z zyskiem, odsetki, wynagrodzenie z dalszej pożyczki itp. Każdy z tych pożytków z korzyści majątkowej przypada obowiązanemu i uprawnionemu do zwrotu nie ma prawa żądać jej wydania.

38. Końcowa konstatacja jest zgodna z art. 64 ust. 1 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.1997.78.483 ze zm.), a to dlatego, że dobra prawne takie jak korzyści majątkowe służyć mają osiągnięciu pożytków przez każdego także przez tych, którzy je posiadają nawet bez tytułu prawnego. Celem istnienia dóbr prawnych o charakterze majątkowym jest obrót nimi, a nie tylko samo ich posiadanie. Nie ma w konsekwencji nic sprzecznego z przepisami, że osoba posiadająca korzyść majątkową w rozumieniu art. 405 k.c. uzyska za jej pomocą pożytki i powinny one przypaść tej osobie jako aktywnemu uczestnikowi obrotu gospodarczego, a nie osobie, która jedynie biernie znosi istnienie ewentualnego kosztu w rozumieniu art. 405 k.c. po swojej stronie, oczekując na odzyskanie korzyści.

39. Sąd analizował także, pojęcie „kosztu innej osoby” w rozumieniu wskazanego przepisu art. 405 k.c. Kosztem tym niewątpliwie jest równowartość korzyści majątkowej i było to podstawą orzeczenia w pkt. III wyroku.

40. Sąd ocenił, że strona powodowa nie wykazała w rozumieniu art. 6 k.c. jakiegokolwiek innego swojego kosztu, a nawet poszedł dalej konstatując, że wykazanie takiego kosztu nie jest możliwe tak by znalazł on podstawę w art. 405 k.c. Przepis ten w ocenie Sądu domyka roszczenia strony uprawnionej do zwrotu w taki sposób, że jeśli zdarzenie powodujące przejście korzyści na obowiązane wynika z nieważnej umowy, a nie wynika z deliktu to wszelkie dodatkowe szkody uprawnionego do zwrotu nie będą kompensowane przez obowiązane.

41. Powyższe dotyczy zwłaszcza roszczenia o odsetki do dnia wydania wyroku, które w ocenie Sądu są nienależne ponieważ nie stanowią „kosztu” w rozumieniu art. 405 k.c.

42. Nie jest w ocenie Sądu „kosztem” strony pozwanej możliwość zarobienia należność jak w pkt. 1 p.pkt. b) k. 520v, a to dlatego, że nie wchodzi ona w zakres wskazanego pojęcia tak samo jak nie wchodzi w zakres tego pojęcia opisana wyżej przykładowo wygrana na loterii. Zdaniem Sądu bez znaczenia jest tu również ocena prawdopodobieństwa uzyskania opisanych kwot zarówno tej 98 691,41 zł jak i 1 000 000 zł. Obie z nich nie mają desygnatów w art. 405 k.c.

Oddalenie żądania odsetek od daty wyroku – pkt IV wyroku

43. Sąd oddalił żądanie o odsetki od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty na podstawie art. 481 k.c. w zw. z 8b Dyrektywy Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U.U.E.L.1993.95.29).

44. W ocenie Sądu konsument nie może ponosić jakichkolwiek negatywnych skutków stanu faktycznego wynikającego z tego, że z winy banku podpisał z nim nieważną umowę. Sąd uznał, że wskazana dyrektywa powinna być zastosowana w niniejszej sprawie wprost ponieważ brak jest przepisu, który dokonałby transpozycji jej zapisów do przepisów krajowych. Dyrektywa jest na tyle jasna, że Sąd niema wątpliwości, że chodzi w niej o aby bank, który zastosował niedozwolone klauzule umowne nie odnosił jakichkolwiek korzyści z upływu czasu pomiędzy podpisaniem umowy, a ewentualnym końcowym rozliczeniem się z konsumentem, nawet jeśli to nastąpi po wydaniu wyroku na skutek umyślnej bierności konsumenta w zakresie zwrotu świadczenia na rzecz banku.

Oddalenie pierwszego żądania ewentualnego – pkt II wyroku

45. Sąd oddalił żądanie ewentualne w całości uznając, że choć znajduje się w nim liczbowo kwota zasądzona w drugim żądaniu ewentualnym to jednak ze względu na konstrukcję żądań strony powodowej należy rozpoznać żądania oddzielenie dla przejrzystości oraz dlatego, że na uzasadnienie każdego z żądań powołano inną argumentację.

46. Żądanie oddalono ponieważ Sąd uznał, że w pojęciu korzyści majątkowej uzyskanej kosztem innej osoby z art. 405 k.c. nie mieści się kwota udzielonego kredytu plus odsetki po kursie średnim NBP bez spreadu. Sąd uznał, że wobec uznania umowy za nieważną w całości nie ma podstaw by roszczenie mogło wynikać ze stosunku umownego w jakimkolwiek zakresie. Skoro roszczenie znajduje oparcie w przepisanych o bezpodstawnym wzbogaceniu to nie mieszają się z nim żadne roszczenia za korzystanie z kapitału w tym ewentualna korzyść jaką strona powodowa mogłaby uzyskać na podstawie innego oprocentowania.

47. Sąd uznał, że całkowicie bezskuteczne jest odwoływanie się przez stronę powodową do jakichkolwiek mierników powszechnie stosowanych w innych umowach – nie ma ku temu jakichkolwiek podstaw, podawane przez stronę pozwaną wartości zdają się być całkowicie abstrakcyjne z prawnego punktu widzenia, bo nie mają podstaw w art. 405 k.c., ani w jakimkolwiek innym, który konstruuje zobowiązania stron.

Oddalenie żądania głównego

48. Z podobnych co wyżej względów Sąd oddalił żądanie główne w całości. Ponieważ zgłoszono żądanie II ewentualne Sąd uznał, że dla porządku argumentacji należy wyrzec o zasądzeniu w ramach żądania mogącego zostać uwzględnionym w najwyższym stopniu, nie dokonując np. przeliczeń kwot żądanych w ramach żądani głównego z (...) na PLN.

49. Omawiane żądanie główne oddalono ponieważ umowę kredytu uznano za nieważną w całości, a skoro tak to należało badać co faktycznie sobie strony świadczyły – strona powodowa wypłaciła pozwanym środki w PLN, a nie (...) zatem nie było podstaw by mogła żądać środków w walucie (...). Art. 405 k.c. przewiduje wszakże jako zasadę zwrot korzyści majątkowej w naturze.

Raty

50. Sąd uznał, że w niniejszej sprawie nie zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności nakazując rozłożenie świadczenia pozwanych na raty – art. 320 k.c. W ocenie Sądu pozwaniu tych okoliczności w ogóle nie wykazali w rozumieniu art. 6 k.c., a zatem nie mógł Sąd tych okoliczności nawet poddać analizie. Sam fakt, że kwota jest duża, a pozwani niewiele zarabiają, a nawet nie mają takiej sumy nie jest wystarczający, a rolą Sądu nie jest wskazywać sposobów na wykazanie okoliczności z przywołanego przepisu, które mogłyby skutkować rozłożeniem na raty.

G. Koszty

51. Koszty procesu sąd rozdzielił na podstawie art. 100 k.p.c. zestawiając ze sobą stosunek kwot należności głównej co do których w ramach żądania drugiego ewentualnego strona powodowa wygrała i przegrała.